

7 / 8 / 2007

THE BREEDER SYSTEM – TRUE ROMANCE

Έχοντας ως αφορμή την έκθεση «True Romance» που οργάνωσε η γκαλερί Breeder από την 5^η Ιουλίου 2007 έως και την 4^η Αυγούστου της ίδιας χρονιάς θα ήθελα να σχολιάσω το έργο του Ιωάννη Βαρελά.

Η φύση της τέχνης του είναι καθαρά μυστικιστική. Στο κάτω μέρος της σύνθεσης παρατηρούμε μία σειρά από κλίμακες που οδηγούν σε μία πόρτα. Ένα πρόσωπο ημιτελές κατακυλάει στις σκάλες από την δύναμη απώθησης αυτής της πόρτας που πλαισιώνεται από την επιβλητική παρουσία του Μπαθομέτ.

Το σατανικό αυτό όν προεκτείνεται στα βουνά και στις πεδιάδες με το μελανό του χρώμα. Όλη η γή είναι δική του αφού είναι η προσωποποίηση της υλιστικής θεωρίας. Πιό απλά; Δεν αγκαλιάζει τα όρη και τις πεδιάδες. Ο Μπαθομέτ είναι τα όρη και οι πεδιάδες.

Στο τρίγωνο που κυριαρχεί στην Πύλη απεικονίζεται ένας εξωγήινος δίσκος. Στη νεκρομαντεία και την λευκή μαγεία χρησιμοποιείται ευρέως το τρίγωνο το οποίο οριοθετεί τον χώρο επίκλησης του δαίμονα. Στον Μεσαίωνα υπάρχουν πολλές μαρτυρίες για εμφάνιση «δαιμόνων» σε χωριά της επαρχίας των δυτικών κρατών. Μήπως οι άνθρωποι εκείνης της εποχής ερμήνευαν την παρουσία εξωγήινων όντων και την μορφή τους με θρησκευτικά κριτήρια; Οι απεικονισμένοι δαίμονες στις γκραβούρες εκείνης της εποχής, δεν διαφέρουν σε πολλά σημεία ως προς την μορφολογία με τις σύγχρονες μαρτυρίες των ανθρώπων περί ύπαρξης εξωγήινων όντων.

Η μορφή του ανθρώπινου προσώπου κατακυλάει, διότι η επίκληση υπήρξε ανεπιτυχής και δεν μπόρεσε να γίνει μέλος της μασονικής στοάς.

Στο πιό πάνω μέρος παρατηρούμε την Πεντάλφα με το μόνο άκρο προς τα κάτω που συμβολίζει την πτώση της Αγίας Τριάδας, την δυαδική φύση του Σατανά, την δύναμη, την ηδονή και τον Κέρνο, τον κερασφόρο κυνηγό της νύχτας. Η διατύπωση όμως αυτής της πεντάλφας παραπέμπει και στην μασονία.

Ο «πανθορών οφθαλμός» σε αναστροφή παραπέμπει ξανά στον τεκτονισμό. Η πεντάλφα βρίσκεται εντός κύκλου. Είναι κάποιου είδους επίκληση στον Σατανά ή το Κακό εφάπτεται στον πλανήτη γή; Ο οφθαλμός είναι επίθετος στο έργο με την τεχνική του κολάζ.

Το έργο διαπνέεται από μία λογική και αρχιτεκτονική αλληλουχία, ενώ υπάρχει μία καθορισμένη αποτύπωση χρωματικής κλίμακας: μαύρο, γκριζο και άσπρο.

Μοναδική παραφωνία στον πολυχρωματικό αποκλεισμό το εξωγήινο αντικείμενο και ο οφθαλμός, ως αποτελέσματα του κολάζ αλλά και ως θεϊκές υπερβάσεις σε έναν χώρο που διοικείται από τον Βάαλ και τα τάγματά του, οργανώνοντας τα πάντα σε μία τέλεια και ανοδική κοινωνική

ιεραρχία.

Στον ορίζοντα έχουμε 2 μαύρα φεγγάρια ή την ταυτόχρονη ολική έκλειψη σελήνης και ήλιου;

Πίσω από την σύνθεση υπονοείται η Λάμψη (ή αλλιώς η Απόλυτη Αλήθεια) που οι ακτίνες της είναι μαύρες. Ο γήινος χώρος εμποδίζει την αποκάλυψη της Απόλυτης Αλήθειας σε όλες της τις διαστάσεις και η μορφή του Σατανά την διαστρεβλώνει πριν φθάσει σε εμάς.

Γι' αυτό τον λόγο οι ακτίνες αποτυπώνονται μαύρες, αφού ο Εωσφόρος δεν επιτρέπει την απόλυτη διάχυση της αλήθειας ώστε να διαφωτισθούμε.

Η παρουσία της πυραμίδας υπονοεί το σημείο ενέργειας που σε φέρνει σε επαφή με έναν άλλον κόσμο.

Νομίζω ότι ο Βαρελάς έχει επηρεασθεί από την τέχνη της γεωμετρικής εποχής της Ελλάδος (1050-700 B.C.)

Το έργο του χαρακτηρίζεται από μία διακοσμητικότητα, από θέματα όπως η τεθλασμένη, η καμπύλη, η οριζόντια, η κάθετη γραμμή και ο κύκλος, από μία αυστηρή και μαθηματική οργάνωση και από μελανόμορφες παραστάσεις σε ανοικτόχρωμο βάθος. Στην ουσία όμως πρόκειται για μία αρχιτεκτονική και γεωμετρικότητα νοημάτων και μηνυμάτων από έναν υπέργειο κόσμο.

Στο δεύτερό του έργο με την κορνίζα του κρανοφόρου ατόμου που εκτοξεύεται με έναν πύραυλο σ' ένα βραχώδες τοπίο στο μέσο ενός μελαμβαφούς τοίχου, λείπει από τον τελευταίο ο κύκλος, για να σχηματισθεί το ANKI ή αλλιώς ο βέβηλος σταυρός που συμβολίζει την ζωή, την γονιμότητα, το σεξ και η καταγωγή του είναι από την Αρχαία Αίγυπτο.

Ο πυροδοτούμενος πύραυλος είναι το υποκατάστατο του φαλλικού συμβόλου σε στύση, σ' ένα άγονο περιβάλλον γεμάτο βράχους και χαράδρες.

Ίσως ο κύκλος που λείπει στο άνω μέρος του βέβηλου σταυρού να υποκαθίσταται από την φωτογραφία με την κορνίζα.

Η κατάκτηση του σύμπαντος είναι ένα καθολικό αίτημα για το ανθρώπινο γένος, με απώτερο σκοπό τον εποικισμό και την κυριαρχία σε όλα τα μέρη του με την διαιώνισή του, μέσω και της αναπαραγωγικής διαδικασίας. Το γεγονός ότι η φωτογραφία δεν βρίσκεται στο άνω μέρος του βέβηλου σταυρού αλλά στο κάτω, υποδηλώνει το ανολοκλήρωτο αυτού του επιτεύγματος και την καταγραφή μόνον της επιθυμίας.

Στο έργο του Αλέξανδρου Τζάνη κυριαρχεί η κάθετη γραμμή, δίνοντας στον θεατή την αίσθηση ότι παρακολουθεί ένα δρώμενο μέσα από το τζάμι ενός αυτοκινήτου που βρέχεται από τις σταγόνες ενός υετού, δίχως ο καθαριστήρας να επιτελεί το έργο που πρέπει. Η γυμνή γυναίκα στο κέντρο της σύνθεσης παραπέμπει στην «Αναδυόμενη Αφροδίτη» του Μποτιτσέλι (1444-1510)

τονίζοντας τον παγανιστικό χαρακτήρα του έργου. Με το στηρίζον και το άνετο πόδι της γυναίκας ο καλλιτέχνης αφομοιώνει δημιουργικώς τις επιταγές της πλαστικής του αυστηρού ρυθμού (480-450 B.C.) σπάζοντας την αρχαϊκή μετωπικότητα που χαρακτηρίζει το έργο της Ραλλου Παναγιώτου. Μίας όμως μετωπικότητας γεωμετρικής στο πνεύμα του Βαρελά.

Η επιμήκυνση τόσο στις ανδρικές όσο και στις γυναικείες μορφές του έργου είναι ένα ακόμη χαρακτηριστικό της ζωγραφικής του Μποπιτσέλι που εμφανώς θαυμάζει ο καλλιτέχνης, συνδυάζοντάς το με ένα ντελίριο κινήσεων και αντικινήσεων (βλέπε την πιρουέτα της γυναίκας και τις κινήσεις των χεριών της).

Το επίπεδο στο οποίο κινούνται οι τρεις μορφές θυμίζει παγοδρόμιο, ενώ το φεγγάρι έχει μώβ χρώμα και με αυτόν τον τρόπο ο καλλιτέχνης αναδύει μία ατμόσφαιρα ρομαντικού μυστηρίου και ανορθόδοξης λογικής

Η γυναίκα πλαισιώνεται από δύο άνδρες που εκφράζουν δύο διαφορετικές τάσεις στις επιθυμίες των γυναικών.

Ο κορυνήτης άνδρας εκφράζει την βαρβαρότητα και τον βίαιο χαρακτήρα που ζητούν οι γυναίκες, ενώ ο άνδρας με την φτερούγα στα μαλλιά και το δένδρο στην αγκαλιά, τον ρομαντισμό και τον ιππότη που επιζητούν στα όνειρά τους.

Μία αίσθηση ροής είναι εμφανής από την καθετότητα των μορφών και των χρωμάτων.

Η πεταλούδα στα μαλλιά της γυναίκας υποδηλώνει ότι δεν αντιμετωπίζει τις σχέσεις της με σοβαρότητα αλλά με μια ελαφρότητα, αφού αμφιταλαντεύεται για το αν θα εκλέξει τον λεπτοφυή άνδρα ή τον αγροίκο. Η σκιά από πίσω της δίχως μορφή και πρόσωπο δηλώνει τους αβάσιμους φόβους που μπορεί να έχει για την επιλογή της, ενώ τα φθινοπωρινά φύλλα διάσπαρτα στην επιφάνεια του έργου επιτείνουν την μελαγχολική διάθεση που κυριαρχεί εν γένει.

Ένα έργο αναθεώρησης των ιδεωδών του κουατροτσέντο μέσα από ένα πρίσμα αισθητικής προραφαηλισμού που θυμίζει όμως και Ε. Κάρινγκτον.